

XXXI OLIMPIADA FIZYCZNA (1981/1982). Stopień II, zadanie teoretyczne – T2.

Źródło: Komitet Główny Olimpiady Fizycznej;
Andrzej Kotlicki, Andrzej Nadolny, Krystyna Pniewska:
Olimpiady Fizyczne XXIX – XXXI, WSiP, Warszawa 1986
Fizyka w Szkole nr 4, 1982;

Nazwa zadania: Indukcyjność zastępcza dwóch cewek

Działy: Elektryczność, magnetyzm

Słowa kluczowe: Indukcyjność, współczynnik indukcji wzajemnej, samoindukcja, cewka, siła elektromotoryczna, natężenie prądu, reguła Lenza,

Zadanie teoretyczne – T2, zawody teoretyczne II stopnia, XXXI OF.

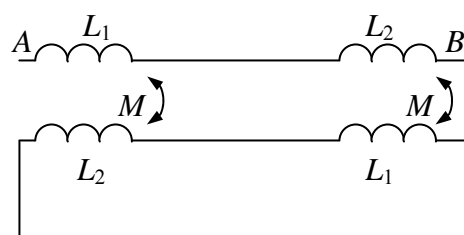
Dwie cewki z prądem mogą oddziaływać wzajemnie w ten sposób, że zmiany prądu w jednej cewce wywołują powstanie siły elektromotorycznej w drugiej cewce i na odwrót. Miarą tego oddziaływania jest współczynnik indukcji wzajemnej $M > 0$. Dodatkowa siła elektromotoryczna indukowana w pierwszej cewce wynosi:

$$\pm M \frac{dI_2(t)}{dt},$$

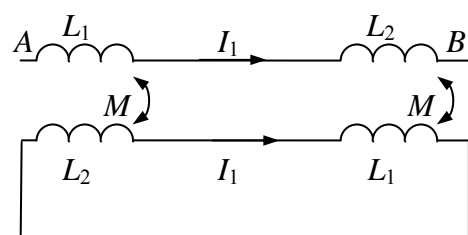
a w drugiej:

$$\pm M \frac{dI_1(t)}{dt},$$

gdzie: $I_1(t)$ oraz $I_2(t)$ oznaczają natężenia prądów odpowiednio w pierwszej i w drugiej cewce. Znaki indukowanych sił elektromotorycznych spełniają regułę Lenza. Korzystając z powyższych informacji, wyznacz indukcyjność zastępczą L_{AB} układu przedstawionego na rysunku 1.

Rys. 1

Rys. 2

Kierunki uzwojeń i położenia cewek jak na rysunku.

Czy wynik ulegnie zmianie i jak, jeśli w jednej z cewek zmienimy zaznaczony kierunek uzwojeń na przeciwny? L_1 i L_2 oznaczają indukcyjności cewek, M – współczynnik indukcji wzajemnej w jednej i drugiej parze cewek; między tymi parami cewek bezpośrednie oddziaływanie nie występuje.